Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Пам'ятаймо, що кожна кісточка, кожна крапля крові героя – це символ честі й слави української нації, це гранітний стовп під будову Української Самостійної Соборної Держави.

Марко БОЄСЛАВ

5 (472)
30 січня
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

УБИЙ В СОБІ РАБА

Нескорений майданівець Михайло Гаврилюк

Що не кажіть, а революційна енергія і творчість мас – велика сила. Ще в обід минулої п'ятниці мітинґарі штурмом брали приміщення облдержадміністрації, а вже вночі увесь «білий дім» був по периметру обнесений височенним валом барикад. Може, в українських генах пробуджується ота козацька готовність при ворожій загрозі вмент із возів звести неприступну оборонну фортецю.

І такі фортеці з підручних матеріалів українці зводять по всій державі. Натомість влада, рятуючись від народу, оточує себе, як в Дніпропетровську, колючим дротом. Концтабір їй ближчий до душі й ментально.

Як би це було добре, коли б у нас була справді українська влада і всю цю добру творчу енергію народу спрямувала на розбудову України. Та і Янукович, і «сім'я» вважають народ безсловесним рабом, яким можна поганяти, який можна обдирати і безжально експлуатувати, на його поту, а тепер і крові – вибудовувати все нові й нові Межигір'я. Та українці не змирилися. І постав Майдан. Він став випробуванням для всіх і кожного: важким, суворим і смертельним. Постав і вистояв. І нарешті влада зрозуміла, що ми – не раби.

Усвідомлення це приходить нелегко, влада всіляко намагається оплутати Майдан тенетами неправди і олжі. Нібито йде на поступки, та водночас тримає камінь за пазухою, намагається купити опозицію подачками посад, обіцяє і не виконує.

Та не за посади повстали ми. За Честь, за Гідність, за Правду, за Справедливість. Саме їх утвердження і є головною метою революції. Зрозуміло, цього можна добитись, змінивши авторитарну систему правління на справді демократичну, через чесні вибори парламенту, Президента, через нову Конституцію. Саме за це стояв і, як заявив комендант київського Майдану Андрій Парубій, він буде стояти. І не маємо права розчаровуватись у цьому. Для себе, для кожного нагадаю Гімн вільної людини В. Британа «Убий в собі раба»:

Убий в собі раба! Убий раба!
Без жалю вбий раба!
В лахмітті він чи в пишній позолоті.
Хай торжествує вічна боротьба
Душі нескореної у смиренній плоті.
Убий раба, що вірує в батіг
І освяти осквернену природу.
Убий раба! Розвій чужинський міф
Про рабський стан вкраїнського народу.

І коли проходиш повз Майдан чи приходиш туди, коли тебе обкурить димом від вогнища, біля якого гріються майданівці, пам'ятай ці слова і зрозумій, що дим цей – запах Свободи. Саме про Свободу, про Волю, про подвиг у їхнє ім'я говорили вчора в Україні, зокрема, на Прикарпатті, вшановуючи Героїв Крут.

Богдан ВІВЧАР

СЕСІЇ РАД

Минулої п'ятниці в час традиційного віча в полудень мітинґарі, зламавши опір «Беркута», приступом взяли Івано-Франківську облдержадміністрацію. А вже в суботу питання, що робити з приміщенням, розглядала сесія обласної ради. Мітинґарі тим часом звели по периметру будівлі високі барикади. Біля них удень і вночі чергують люди на випадок штурму «Беркутом» чи «тітушками».

АБИ ЛИШ НА КОРИСТЬ ГРОМАДИ

Друге пленарне засідання позачергової 26-ої сесії обласної ради розпочалося з того, що депутати й присутні тут численні активісти івано-франківського Євромайдану вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих учасників протестних акцій 21 і 22 січня у столиці, разом зі священнослужителями помолилися за душі героїв Євромайдану і за тих, хто сьогодні у Києві і в багатьох містах України захищає її незалежність і свободу українського народу. Митрополит Івано-Франківський і Галицький УПЦ КП Іоасаф зачитав молитву за Україну та порозуміння між владою і народом, яку днями у Володимирському соборі столиці виголосив патріарх Київський і всієї Русі-України Філарет.

Зі 114 депутатів прибуло на сесію 88. Відсутніх з невідомих причин, як повідомив голова обласної ради Василь Скрипничук, було 14. Знову у повному складі – 11 депутатів – проіґнорувала пленарне засідання фракція Партії реґіонів.

Було оголошено про створення в облраді нової фракції «Воля» на чолі з Іваном Данівим. До неї увійшли також Мирослав Карабін, Ярослава Ульванська, Михайло Богдан Кучер, Микола Семенюк, Михайло Андрусяк, Ярослав Шинкарук, Михайло Гнип. Василь Матійчик вийшов із фракції «Поступ» і вона автоматично перестала існувати, оскільки там залишився тільки один депутат. Із фракції «Народної партії» вийшов Михайло Мердух.

Депутати Дмитро Захарук та Юрій Романюк висловили подив: чому в адмінбудинку, який належить до власності територіальної громади області, а отже, від імені власника цього нерухомого майна виступає обласна рада, у п'ятницю перебували й навіть біля приймальні голови облдержадміністрації забарикадувалися меблями 60 співробітників міліції та 25 бійців спецпідрозділу «Грифон»? Хто їх викликав туди й уповноважив не пропускати до своїх приміщень керівництво і депутатів обласної та міської рад? Саме це, на думку депутатів, і спровокувало мітинґарів на захоплення приміщення.

Обласна рада припинила договір про закріплення (передачу) майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області на праві оперативного управління від 21 березня 2013 року, давши облдержадміністрації п'ятиденний термін, тобто до кінця січня, для виселення.

Депутат Зінаїда Болюк, заступник голови облдержадміністрації, котра єдина з керівництва прийшла на сесію, назвала рішення, яке обговорювали депутати, популістським, бо «в облдержадміністрації працюють хороші спеціалісти, і вони не винні в тому, що відбулося у Києві».

Перший заступник голови обласної ради Олександр Левицький пояснив, що буде розформована власне облдержадміністрація з дотриманням норм трудового законодавства щодо її працівників, а департаменти й управління облдержадміністрації, які забезпечують життєдіяльність області, повинні й далі функціонувати в адмінбудинку вже як структурні підрозділи нової влади. До речі, вони на правах юридичних осіб зможуть укласти договори про користування займаними приміщеннями з комунальним підприємством з питань управління та експлуатації нерухомого майна територіальної громади області, яке буде створене.

Поки не укладений договір з охоронною фірмою і з урахуванням сьогоднішньої ситуації, охоронятиме будинок і майно в ньому загін народної самооборони як орган муніципальної дружини обласної ради – рішення про його утворення теж ухвалили депутати. Вони затвердили Типовий статут громадського формування з охорони громадського порядку. Такі формування жителі міст і сіл створюють у ці дні по всій області.

Обласна рада ухвалила звернення до правоохоронних органів області, а також звернення до членів Партії реґіонів виходити з неї.

Депутат Тарас Парфан повідомив, що в Богородчанській районній раді вже розформували депутатську фракцію ПР самі її члени. Депутат Віктор Неміш запропонував за прикладом Вінницької обласної ради і в нашій області заборонити діяльність ПР та КПУ. У рішенні Івано-Франківської обласної ради цю пропозицію «оформили» так: звернутися до управління юстиції в області з вимогою зняти з реєстрації обласні організації ПР та КПУ.

За пропозицією депутата Юрія Романюка, внесли доповнення в ухвалену раніше реґіональну цільову програму сприяння розвитку громадянського суспільства в області й виділили з обласного бюджету 200 тис. грн. на допомогу юридичним супроводом тим постраждалим під час сутичок із «Беркутом» жителям нашої області – учасникам Євромайдану, котрих захопили силовики й утримують у слідчих ізоляторах і районних відділах міліції м. Києва в нелюдських умовах, б'ють, тортурують.

Було розглянуте питання про виконання постанови Івано-Франківського міського суду, який зобов'язав обласну раду вилучити перший пункт її рішення від 23.08.2012 р. «Про дотримання вимог Конституції України щодо функціонування державної української мови в Івано-Франківській області» (у ньому, нагадаємо, йшлося про те, щоб вважати нечинним сумнозвісний закон Колесниченка–Ківалова на території нашої області). Проте за вилучення цього пункту рішення облради, як того вимагає суд, не проголосував жоден із депутатів.

Ухвалили рішення про використання червоно-чорного прапора та прапора Ради Європи як частини символіки Івано-Франківської області. Безперечно, одним із найважливіших серед розглянутих депутатами було питання про визнання Народної ради України як колеґіального органу, уповноваженого представляти інтереси народу України. Бо з її визнання випливає і наступний крок – створення Народної ради області як міжфракційного депутатського об'єднання в обласній раді.

Після тривалої дискусії і роз'яснень народних депутатів вирішили включити до складу Народної ради області депутатів обласної ради за їхнім бажанням, а надалі її склад розширити за рахунок активістів євромайданів, представників громадськості Прикарпаття. Без погодження з цією частиною Народної ради її рішення не матимуть чинності.

У Народну раду області на час розгляду питання увійшли 82 депутати. Сформували тимчасовий виконавчий комітет Народної ради області, керувати яким доручили голові обласної ради Василеві Скрипничуку. Заступниками голови виконкому стали відповідно перший заступник голови обласної ради Олександр Левицький та заступник голови облради Остап Дзеса. До складу виконкому увійшли голови профільних комісій обласної ради.

А втім, формування Народної ради триває і відбувається у палких дискусіях.

Н. К.

ЗАЯВИ

А ПРАВДА ТАКА...

Вчора голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка провів прес-конференцію, на якій зробив заяву з приводу деяких повідомлень у ЗМІ щодо позиції і дій «Просвіти» у цей доленосний час.

Аґенція «Фіртка» подала матеріал про те, що нібито голова обласного об'єднання «Просвіта» С. Волковецький «випрошував» гроші у голови облдержадміністрації В. Чуднова на Музей шани Тараса Шевченка, який планують організувати в Народному домі «Просвіта» на громадських засадах та «зливав» інформацію про Майдан.

З цього приводу вважаємо за потрібне заявити таке.

1. Справді, Музей народної шани Тараса Шевченка створюється в Народному домі «Просвіта» громадським коштом з ініціативи П. Арсенича, «Просвіти» та управління культури облдержадміністрації. Іде збір благодійних коштів, про що оголошено на сесії обласної ради і в ЗМІ. Імена жертводавців публікують у просвітянській газеті «Галицька Просвіта». Це звична практика в цілому світі.

Стверджуємо, що С. Волковецький кошти ні в кого не випрошував, у тому числі у В. Чуднова, який, як і багато інших, зробив внесок від себе та від обласної організації Партії реґіонів, і це було зафіксоване у відомості. При цьому особисто С. Волковецький гроші не збирав, підстав відмовляти будь-кому не було.

2. Відносно «зливу» інформації: жодного «зливу» не було. С. Волковецький справді мав телефонну розмову з В. Чудновим з приводу непроплати Казначейством призначених бюджетних коштів на комунальні послуги Народного дому «Просвіта». Журналісти «Фіртки», які були, як вони стверджують, у кабінеті В. Чуднова, не могли чути те, що говорив С. Волковецький, тобто коментують те, чого не чули. Та і «зливати» інформацію будь-кому немає потреби, бо всі свої дії Майдан здійснює відкрито. Так само відкрито на Майдані голова «Просвіти» висловлює свою позицію.

3. Розцінюємо цю публікацію як бажання дискредитувати «Просвіту», яка попри всі спроби розколу є єдиною, не стала провладною, мала і має свою чітку патріотичну позицію. Це також спроба посіяти недовіру і ворожнечу в Майдані, оскільки обласна «Просвіта» є колективним членом Майдану, а С. Волковецький є його активістом. Зазначимо, що ця публікація є не першою спробою «Фіртки» ганьбити «Просвіту», зокрема, як нібито бізнесовий проект. Стверджуємо, що в «Просвіті» немає жодного бізнесу. Особисто голова С. Волковецький четвертий рік працює безоплатно, на громадських засадах.

4. На Майдані пролунала пропозиція повернути кошти, отримані від обласної організації Партії реґіонів. З цього приводу нагадаємо, що аналогічна дискусія відбулася в українській діаспорі США, коли восени минулого року відомий мільярдер Д. Фірташ зробив внесок 2 млн. доларів на будівництво пам'ятника жертвам голодомору у Вашинґтоні. Діаспора вирішила так: гроші Фірташа і так вкрадені в українського народу, то хай хоч їхня частка піде на добру справу. То невже вони менші патріоти? А якщо ми віддамо їх, то куди вони підуть? На проплату «тітушок»? То що ми доброго зробимо?

Цікаво, що ті люди, які критикують і вимагають, самі не внесли ні копійки на цю українську справу.

Прес-служба
Івано-Франківського обласного
об'єднання ВУТ «Просвіта»
імені Тараса Шевченка

ПОЗИЦІЯ ЦЕРКВИ

ДУХОВНІ ЛІДЕРИ ЗАКЛИКАЮТЬ

У цей тривожний час глави християнських Церков України звернулися з відозвами до Президента, протестувальників, опозиції і всіх християн в Україні.

У зверненні **патріарх УПЦ КП Філарет** назвав нинішню кризу найважчою від часу проголошення незалежності України: «За два місяці Україна не тільки не наблизилася до подолання кризи, навпаки, протистояння лише загострюється. І найперша причина цього – відсутність справжнього діалогу між сторонами конфлікту і конкретних кроків до мирного розв'язання проблем, які його породили… Суспільство наближається до межі, за якою – громадянська війна. Тому Церква закликає Президента як главу держави й опозицію невідкладно розпочати прямі і, що найважливіше, – плідні переговори для досягнення виходу з кризи». Глава УПЦ КП зробив три духовні пересторога-прохання:

до протестувальників та озброєних представників влади, а також до тих, хто впливає на них наказами чи закликами: «Кожен із вас перед Богом відповідатиме за свої слова і дії, за пролиту кров і завдані каліцтва. Цієї відповідальності ніхто не уникне, від неї ніхто не буде звільнений»;

до Віктора Януковича: «Законом і займаною посадою Вам дано найбільше влади і повноважень в країні, тому і міра Вашої відповідальності – найвища. Закликаю Вас обрати блаженний миротворчий шлях, а не шлях застосування сили»;

до всіх вірян: «Моліться за Україну, за примирення ворогуючих, подолання міжусобиці».

Блаженніший Святослав – глава УГКЦ зазначив у своєму зверненні, що «ніколи кровопролиття не зможе примирити сердець і запропонувати позитивний вихід». Він закликав українську владу почути свій народ і не використовувати проти нього насилля чи репресивні механізми; політичних діячів – усвідомити «відповідальність за майбутнє свого народу, відповідальність за ті заклики і за ті кроки, які ви сьогодні йому пропонуєте». А усіх громадян закликав «до молитви за мир і спокій у нашій державі».

Голова Церков євангельських християн-баптистів В'ячеслав Нестерук переконаний, що потрібно негайно всіма мирними засобами вреґульовувати ситуацію, що склалася: «Хоч народ зневірився у спроможності достукатися до влади мирним шляхом, ми бачимо розв'язання проблеми в негайному діалозі влади й опозиції. Ми занепокоєні, що спалахнув громадянський конфлікт, який непросто загасити без урахування здорового глузду, миротворчих цілей та Божого керівництва».

Тим часом духовенство християнських конфесій та представники мусульманської спільноти на Майдані створили ініціативну групу, яка має намір провести зустрічі з рядом політиків, щоб спонукати їх до розв'язання проблеми протистояння в суспільстві.

НА ТОМУ СТОЮ

НЕ ЛАМАЙ ПРИСЯГУ!

Події останніх місяців спонукають до роздумів та аналізу морально-етичної ситуації у війську, у збройних формуваннях МВС, сутність патріотичного виховання в них, якщо воно взагалі там існує. Бо виглядає, що головним арґументом до дій силовиків є гроші, які їм платять за побиття людей. І чомусь і офіцери, які виконують і віддають злочинні накази, і рядові, що стріляють у людей, забувають присягу, яку вони давали, вступаючи на службу. А клялися вони:

«Я, …, вступаю на військову службу й урочисто присягаю Українському народові завжди бути йому вірним і відданим, обороняти Україну, захищати її суверенітет, територіальну цілісність і недоторканність, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, накази командирів, неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, зберігати державну і військову таємницю.

Присягаю виконувати свої обов'язки в інтересах співвітчизників.

Присягаю ніколи не зрадити Українському народові!»

– Саме на дотриманні Присяги, на утвердженні офіцерської честі як головного постулату міцності війська акцентував свою увагу XXII з'їзд Спілки офіцерів України (СОУ), який відбувся всередині грудня, – говорить заступник голови обласної організації СОУ полковник Ігор Гук. – На жаль, сьогодні реалії сумні. Військо не має позитивного прикладу. Яку честь мають офіцери-карателі, які стріляють у своїх співгромадян – учасників Майдану. Зрештою, чи може офіцер будь-якого рівня сказати підлеглому: «Будь таким як головнокомандувач!»

А взагалі проглядається чітка тенденція до зниження рівня патріотичного виховання молодого покоління, виховання в національному, українському дусі, притуплення відчуття захисника держави. Принижується й офіцерська честь ганебною принизливістю перед начальством, запобігливістю перед ним.

«Заявлю таке: офіцери честю не торгують. Вони присягли служити, українському народові й бажають, щоб ними керували гідні представники народу», наголосив полковник Ігор Гук.

З'їзд СОУ чітко визначив позицію українського офіцерства: ми – на боці народу. І це зафіксовано у Зверненні з'їзду, яке голова СОУ Євген Лупаков зачитав зі сцени столичного Майдану і яке було підтримане народом України.

У ньому, зокрема, йдеться, що офіцерство відмовляється підкорятись Януковичу як головнокомандувачу і ніхто не має права віддавати й виконувати злочинні накази. З'їзд вимагає відставки Уряду, амністії всіх затриманих, розпуску Конституційного суду, кривавих злочинних правоохоронних органів, заборони розміщення «тітушок» на території і в приміщеннях, які належать Збройним силам…

І головне: усі, хто давав присягу на вірність українському народу, зобов'язані його захищати.

Богдан ВІВЧАР

НОВИНИ МАЙДАНУ І СВІТУ

Геть нечисту силу

Хвиля радикальних протестів докотилася і до Коломиї. У неділю близько тисячі коломиян і жителів сіл Печеніжин, Рунґури, Слобода, Молодятин, Сопів та Марківка, які, до речі, в завірюху пішки йшли до міста дві з половиною години, зібралися на народне віче. Спочатку зі сцени, як завжди, лунали гасла й промови. Але після того, як на сцену запросили активного учасника київського Майдану Юрія Березовського, пролунав заклик: «Досить витанцьовувати, досить сидіти комітету спротиву в теплих кабінетах, треба діяти! Ми йдемо в офіс Партії реґіонів». Сотні людей відгукнулися на нього. Дістався, виламали двері й зламали сейф. Після цього на центральній площі, де відбувалося віче, розклали багаття і спалили прапори та іншу символіку Партії реґіонів. Документацію передали у штаб спротиву для подальшого вивчення. Також зі сцени зачитали прізвища членів Партії реґіонів із посвідчень, які знайшли в цьому офісі.

Євреї стурбовані

Асоціація єврейських організацій та общин України (Ваад України) виступила із заявами з приводу ситуації, що склалася в Києві.

З настороженістю і стурбованістю Ваад України звертає увагу на насилля, напади на людей, неадекватну інформаційну кампанію.

На вулицях Києва у ці дні дійсно ллється кров і антисемітські інциденти мало помітні на тлі масштабних драматичних подій, що відбуваються нині. Нам видається абсолютно очевидним, що початок сплеску насильства на вулицях української столиці був покладений звірячим побиттям маніфестантів у ніч на 30 листопада минулого року. Саме органи державної влади першими застосували невиправдану силу і сформували контекст подальшого протистояння. Ситуація погіршилась нелеґітимним ухваленням пакету репресивного законодавства. Виходячи з того, що вже зараз тема антисемітизму активно використовується в цинічних політтехнологічних кампаніях, спрямованих на дискредитацію політичної опозиції та громадського протестного руху, Ваад України наголошує на відповідальності органів державної влади за загострення ситуації в країні і наполягає на неприпустимості спекуляцій на темі антисемітизму в політичних цілях.

Документ підписав Йосиф Зісельс, голова Асоціації єврейських організацій і громад (Вааду) України, голова Генеральної ради Євроазійського єврейського конґресу, віце-президент Всесвітнього єврейського конґресу.

Сидіть удома, солдати

Ще в ніч на 20 січня калушани взяли в облогу виїзди з військової частини в Калуші, оскільки з'явилася інформація про те, що військовослужбовців відправлять до Києва. Люди тут чатують і досі, змінюючи одне одного вахтовим методом.

Стало відомо про подробиці першого дня блокування. Біля одного з виїздів із частини стояв автобус із польськими номерами. Вночі народному депутатові України Ользі Сікорі (ВО «Батьківщина») вдалося потрапити всередину транспортного засобу. За її словами, автобус був завантажений шоломами, щитами та іншим обмундируванням.

Втім, командир 3-ої патрульної роти військової частини у Калуші Назар Торба заперечив чутку, що військовослужбовці мали їхати в столицю, мовляв, такого наказу не було, а наявність автобуса пояснив тим, що 19 січня у частині проводили тренування з бойової готовності. При цьому Н. Торба не зміг відповісти на запитання, чому на транспортному засобі для навчань українських військовослужбовців номери іншої країни.

Люди не збираються розходитися. Щоб не замерзнути, активісти вже спорудили імпровізовані пічки – бочки з дровами. Час від часу вони колядують і співають гімн України. Небайдужі калушани забезпечують активістів гарячими чаєм, кавою, а також печивом і бутербродами.

Допекли!

Звістки про нові жертви столичного Майдану й факти викрадень і катувань демонстрантів викликали почуття гніву в жителів Долинщини. Після народного віча біля Будинку техніки в неділю учасники місцевого Майдану пішли висловити своє обурення чинній владі – спочатку до райвідділу УМВС, де до них вийшов начальник Долинського РВ УМВС Ігор Візнюк, а відтак – до громадської приймальні Долинської районної організації Партії реґіонів, де один із протестувальників розтрощив вивіску ПР.

Вулиця імені героя

Учасники народного віча в Калуші одностайно проголосували за те, щоб перейменувати вул. Пушкіна на вулицю Сергія Нігояна. Як відомо, 20-річний активіст Євромайдану Сергій Нігоян із Дніпропетровщини трагічно загинув від вогнепальних поранень у голову та серце 22 січня під час силового протистояння протестувальників з беркутівцями на вул. Грушевського в Києві.

Рада Церков: не вбивай, молися

У зв'язку з останніми подіями в Україні відбулося екстрене засідання Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО), на якому глави Церков та керівники релігійних організацій ухвалили комюніке з п'яти спільних позицій щодо вреґулювання ситуації в Україні, а саме:

«Гостро засуджуємо факти вбивств, за які несе відповідальність перед Богом кожен, хто до цього причетний. Нікому не дозволено переступати Божу заповідь «Не вбивай!».

Закликаємо негайно припинити кровопролиття.

Засуджуємо використання Церков і релігійних організацій в політичних технологіях.

Просимо про термінову зустріч як з Президентом України В. Ф. Януковичем, так і з чільниками опозиції.

Закликаємо вірних Церков і релігійних організацій України до посиленої молитви і посту за збереження миру й цілісності соборної Української держави».

Папа молиться за Україну

У неділю папа римський Франциск промовляв до десятків тисяч прочан, що зібралися на площі Святого Петра у Ватикані, серед яких були і представники української громади Рима.

«Огортаю молитвами Україну, зокрема й тих, хто втратив своє життя цими днями, та їхні родини, – сказав глава Католицької Церкви. – Бажаю, щоб розвивався конструктивний діалог між інституціями та громадянським суспільством, щоб, не допускаючи будь-яке застосування насильних дій, у серці кожної людини переважав дух миру та пошуки спільного добра».

Опісля двоє дівчат випустили в небо двійко білих голубів. На них тут же напали чайка і чорний ворон. Але голуби врятувалися.

ДАЙДЖЕСТ

ЯНУКОВИЧ СТАЄ ЧАУШЕСКУ

Іспанська газета «Еі Pais» опублікувала інтерв'ю з колишньою реґіоналкою, депутатом Верховної Ради Інною Богословською.

«Ключове завдання опозиції – зберегти парламент як майданчик для пошуку політичного виходу з кризи. Янукович не розуміє, що є люди, які його ненавидять, і через цю ненависть, а не заради грошей, готові йти під кулі. Партія реґіонів раніше спиралася на власні сили. Тепер – на Кремль. Під час підписання угоди про кредит із Росією Янукович виглядав наляканим. Він розумів, що продає країну в обмін на путінську підтримку на президентських виборах. Янукович боїться насильницької смерті. Цей страх – один із його основних інстинктів. Путін зміг зіграти на цьому страху, залишивши осторонь економіку. Мабуть, Януковичу пригрозили у Москві вбивством. Путін і Янукович один одного ненавидять. Янукович колись зізнавався, що йому важко мати справи з Путіним, і проєвропейські члени Партії реґіонів скористалися цим, аби лобіювати зближення з ЄС. Тепер ситуація змінилася. У перспективі – велика російська компанія, до якої пообіцяли допустити родичів Президента, якщо Януковича переоберуть.

Якщо Янукович піде шляхом надзвичайного стану і масового арешту лідерів на всіх рівнях, то перетвориться на українського Чаушеску, і ніхто не зможе його врятувати. Він поводиться як цар. Ізолював себе від інформації. Україні загрожує розпад. Цей ризик існує в Харкові та Донецьку. Якщо Ринат Ахметов продасть свої компанії росіянам, а його мають намір змусити до цього, то реґіон фактично перейде до Росії, і ніхто не буде за нього боротися.

Існує три сценарії. Перший – Янукович піде слідами Чаушеску, а Західна Україна перетвориться на центр громадянського опору. Другий – завдяки компромісу Янукович утече. Третій – нова конфігурація парламенту для розроблення нової конституції, яка повернеться до парламентсько-президентської системи», – розповіла Богословська.

ПРЯМИМ ТЕКСТОМ

РОСІЙСЬКИЙ СЛІД

Олексій Арестович, військовий експерт, психолог у програмі Прямим текстом

Тортури та насилля – це ознаки присутності «ескадрону смерті» від ФСБ в Україні, – заявив військовий експерт Олексій Арестович у розмові з Остапом Дроздовим, автором та ведучим політичного ток-шоу «Прямим текстом» на телеканалі ZIK.

– Зараз ми перейшли у другу фазу національної революції, – розпочав розмову експерт. – Перша тривала півтора місяця й трималася на народному підйомі. Це була фаза, коли справді можна було відбутися квітами. А вже у другій фазі справу у свої «чисті» й міцні руки взяли московські «чекісти». Про це можна говорити ствердно. Я як колишній працівник спецслужб отримую інформацію від друзів та колеґ по ту сторону, які підказують, що відбувається. В Україні ФСБ керує під виглядом різноманітних проросійських організацій. Для прикладу, харківський «Оплот». У результаті цих ФСБешних ігор заручником став український народ.

Вбивство львів'янина Юрія Вербицького… Усі методи, застосовані проти чоловіка, нагадують дії «ескадрону смерті» від ФСБ, що діє на Кавказі: чисто, акуратно, без слідів. Варто пригадати розповідь Ігоря Луценка про те, що викрадачі не орієнтувалися в ситуації в Україні, спілкувалися із характерним «костромським» акцентом. Звісно, ми не можемо говорити однозначно, але непрямі ознаки є…

– Що може означати для нас втручання ФСБ?

– Кремль цілеспрямовано подавляє національну революцію в Україні. Гадаю, можна говорити і про те, що серед українського «Беркута» і в натовпі також працюють російські спеціалісти. Про це ми також можемо говорити з огляду на непрямі докази: неповага до нашої національної символіки, зривання прапорів, побиття журналістів, звірства щодо затриманих.

Звісно, наш «Беркут» також – не подарунок. Це кримінальна банда, яка іноді за сумісництвом працює у міліції. «Беркутята» живуть за кримінальними поняттями, кримінальними законами, із переконанням, що їх усі повинні боятися. Але гадаю, що навіть «Беркуту» не прийде до голови зривати національну символіку. Ці речі вказують, що відбувається щось не те, щось неадекватне…

– З огляду на нинішні обставини, яку стратегію поведінки Ви б могли запропонувати?

– Я як психолог написав «Стратегію теплого океану» – мирного протесту, позитивного. І він дієвий, але до певної міри. Ця стратегія не так про те, як повалити режим, а як переробити суспільство за допомогою змін у собі. Але почали вбивати мій народ! Я офіцер і давав присягу. Відтак, знаючи ситуацію і розуміючи, що відбувається, вважаю, що потрібно брати до рук зброю і захищати свій народ від спроб подавити його. Людей роздягають, людей б'ють, у київських моргах – трупи. Працює «ескадрон смерті», до якого марно звертатися з проханнями, благаннями. Це люди дуже чіткої психології: вони не довозять ані до камери, ані до в'язниці, ані до слідчих тих, кого упіймали. Вони хапають і мордують, а не просто вбивають. Для прикладу, хлопець, якого катували, різали і при цьому вимагали, щоб він співав гімн України. Після цього і виникає запитання: чи в руках українських громадян він був?

Узагалі ж ми маємо альянс криміналітету, міліції і державної влади. Це те, чому простому народу важко протистояти. Був день перемир'я, люди ніби видихнули спокійно,

(Чит. стор. 3)

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР

В Михайлівським златоверхім
Задзвонили дзвони:
– Вставай, люд український!
Тримай оборону!

Вийшла молодь усміхнена
На майдан з піснями,
Бо мріяла, що в Європу
Вступим тими днями.

Кращу долю для народу
В Уряду просила,
А її посеред ночі
Киями побили.

Прокидайсь, народе славний,
Україна кличе:
– Розганяють із майдану
Народнеє віче.

Злазьте, батьки й діди сиві,
Із теплої печі,
Бо лягла тяжкая ноша
На юнацькі плечі.

Поки живий дух козацький
Й порох не відсирів,
Доки в руках мозолястих
Є хоч крихта сили.

Приїжджайте у столицю,
Пліч-о-пліч ставайте.
Поглумитись над молоддю
Нікому не дайте.

Станьте щільними рядами,
Як колосся в полі.
Ніхто тоді не поборе
Народної волі.

Похитнеться, впокориться
Злочинная влада,
Що таке там учинила
Буде вже не рада.

Начувайтесь можновладці,
Бо правда не ваша,
Іще і вам відсиплеться
Березова каша!

Невмируща слава й воля
Вистоїть і нині.
Слава молоді відважній!
Слава Україні!

Левко НЕПОРАДНИЙ, *Майдан*

ЧАС ШЕВЧЕНКА

ДОБРИМ ЩИРИМ СЛОВОМ...

Шановні друзі!

В унісон революційним подіям УВКР має намір гідно відзначити 200-річчя Тараса Григоровича Шевченка.

У погодженні зі Стрийським парком у Львові УВКР має намір провести акцію «Тарасова верба». Як відомо, у Стрийському парку розрослася верба, що є паростком тієї самої верби, вирощеної Кобзарем під час відбування ним солдатчини у нинішньому Казахстані. Сама верба у Кос-Аралі до наших днів не дійшла. Тому є чудова нагода з отриманих від Стрийського парку пагінців Тарасової верби-спадкоємиці у кожній українській громаді виростити своє вербове дерево – символ України.

Тому **до 15 лютого** треба подати заявки на отримання саджанців для спільної висадки 9 березня 2014 р. на всіх поселеннях українців (адреса УВКР: uvkr.org@gmail.com).

Окрім того, 5–7 березня пройде науково-практична конференція **«Тарас Шевченко – в Україні та діаспорі»**, а також **8 березня** пройде Міжнародний конкурс на найкраще виконання творів Тараса Шевченка учнями 9–11 класів. Наступного дня відбудеться нагородження переможців.

УВКР просить надати кандидатури знаних шевченкознавців для участі в науково-практичній конференції та виступу на парламентських слуханнях, а також кандидатури дітей для участі в конкурсі.

Пропозиції надіслати до 10 лютого 2014 р. на адресу: uvkr.org@gmail.com

Вл. інф.

ЖИТТЯ МОЛОДИХ

БО УКРАЇНЕЦЬ ЗРОДУ...

Підбили підсумки Всеукраїнського літературно-мистецького конкурсу «Я гордий тим, що українець зроду». За географією дитячих та юнацьких робіт можна міркувати, що найактивнішу участь у ньому взяли школярі із Сумської, Черкаської, Чернівецької, Вінницької, Київської областей. Саме з цих країв і є найбільше переможців, скажімо, із Сумщини їх більше 25-ти. На жаль, учасників із Прикарпаття було дуже мало і вони не вибороли жодного призового місця. Чомусь такий, я б сказав, патріотичний мистецький змаг не набув популярності у школах області. А шкода.

Теодор ДРОВНИЧ

ВІРШ – РЕАКЦІЯ НА НИНІШНІ ПОДІЇ

МАЙЖЕ РІЗДВЯНЕ

Чекали праведні і грішні,
Чекали на Месію всі.
Чекали три царі горішні
І слуги іродові злі.

Чекали чуда неземного,
Чекали матері, мужі,
Чекали милості від Бога,
А Ірод гартував ножі.

І на олюднені майдани
Кривава тінь паде навхрест...
Не стане Ірода, не стане!
Настане всім «Христос воскрес!».

Микола СИМЧИЧ

СХІД І ЗАХІД: ЄДНАННЯ В ДОЛЯХ

КАРПАТСЬКІ СТЕЖКИ

ХРИСТІ АЛЧЕВСЬКОЇ-МОЛОДШОЇ

(Продовження. Поч. у № 3, 4)

В листі до О. Кобилянської 4 вересня 1903 р. вона ділиться своїми враженнями від участі у торжествах з нагоди відкриття у Полтаві пам'ятника І. П. Котляревському: «Не можу не поділитися з Вами враженнями з Полтави. Шановний наш письменник д. Василь Стефаник охарактеризував ці останні події, кажуть, так (я бачила його на святі Котляревського): «Ні на що добре я не сподівався, а відтак гадав – у найліпшім разі я, певно, зустріну гурточок людей, що розмовлятиме по-українськи, та й край... Але й побачив щось надзвичайне: не гурток, а масу нашої інтеліґенції подибав я; переважну більшість молоді гарячої, палкої, завзятої; не лише не вмерла Російська Україна, а бурхає в ній полум'я невмируче життя». Це загальне враження в усіх галичан. Конче, я, може, не автентично передаю слова Стефаника, але мені казали, що зміст його слів був такий».

До речі, забігаючи вперед, зазначимо, що Христя Алчевська з зацікавленням сприймала творчість Василя Стефаника, захоплювалася його талантом, пропаґувала його. 1911 р. в Чернівцях у друкарні товариства «Руська рада», вона видала публіцистичну брошуру «Мужицька дитина Василь Стефаник». Царська цензура заборонила брошуру, а авторці інкримінувала, що вона викликає в українських селян «ворожі чуття до духовенства і до інших станів, а також дискредитує в їхніх очах закон».

Про Василя Стефаника молода письменниця пише і в критичному шкіці «Майстри слова» – поряд з Петром Карманським, Олександром Олесем, Михайлом Коцюбинським і Ольгою Кобилянською, – опублікованому у ч. 7–8 в журналі «Українська хата» 1910 року, де розповідає «про невеличку художню річ Василя Стефаника «Моє слово» – про «чисту, невинну душу – «білу сорочечку».

...Вперше особисте знайомство Христі Алчевської з Ольгою Кобилянською відбулася 2 серпня 1906 року у чернівецькому готелі «Під чорним орлом»: того дня родина Алчевських із Яремча через Чернівці поверталася на Велику Україну. Згадує Ольга Кобилянська: «Вона повитала мене як письменницю, а я її як незвичайно милу, гарну й ґраціозну істоту з поетичною душею».

Тут, у готелі, письменниці провели зо дві години. Але вони зблизили їх, скріпили їх душевно і творчо. Далі свою творчу співпрацю вони продовжували листовно. А влітку 1908 р. вони зустрілися в німецькому курорті Навгаймі вдруге. Це була їхня остання особиста зустріч. Як згадує Ольга Кобилянська, «розставшись з Христею в Навгаймі, ми не бачилися більше, хоч часто, дуже часто вона навідувалась листовно до мене і від часу до часу висилала мені, своїй «Ольгуні», як називала мене пестливо в своїх листах, світлини. А я відписувала їй, «своїй меві» не менше тепло».

В листі від 28 лютого 1909 р. до Ольги Кобилянської Христя Алчевська пише: «Дорога Ольгуню!.. Може, воно якось обійдеться й братові молодшому Вашому поліпшає... Адже, наприклад, я була колись тим же доведена до розпачу, але доля змилувалась (тобто змилостивилась) і не скоїлося того, що враз убило би мою душу...»

Вона співчуває подрузі з приводу хвороби молодшого брата Ольги Кобилянської – Володимира, намагається її розраяти. На жаль, тяжко хворий на сухоти Володимир помер 2 червня 1909 р.

Того ж року Христя Алчевська написала повість «Де мріє далеч», присвячену Ользі Кобилянській, а 1910 р. в журналі «Українська хата» публікує критичний огляд «Майстри слова», де про багатобарвну творчість Ольги Кобилянської говорить: «...Протилежність Стефанику з його «смутком долин» становить Ольга Кобилянська, міцна, незалежна гірська натура, шляхетна й гордовита, як думка орлів. Коли в неї є смуток, то це – релігійна тиша, що панує в Карпатських горах, це поважна мрійність і задума столітніх яловіць по недосяжних верхогір'ях; ця рефлективна меланхолійність і смуток – не життєвий, а природовий... У ній також є наївність первісної натури. Її гуцули – це діти, часом самотні й полохливі, як сарни чи газелі, часом – дикі й безстрашні, як «Некультурна», що держить люльку в роті й нічого на світі не боїться... Ось гляньте на дитяче здивування гуцула з «Природи», який побачив самотню руду чарівницю на скелі – панну, що любила ходити на прохід...»

Перша світова війна вкинула Наддніпрянську Україну, Галичину й Буковину у криваву віхолу, накрила українські землі страшною людиновбивчою машинерією і духовною безрадістю. Але одвічний триб життя не був занапащений. Христя Алчевська і Ольга Кобилянська знаходять можливості для листовного спілкування. У листі від липня-серпня 1914 р. з Алушти Христя Алчевська з переживаннями про долю своєї «Ольгуні» пише: «Ольгуню! Ольгуню! Ви – живі, пишете... і не в Відню знаходитесь... Боже мій. Принаймі я лист від Вас маю, бачу, що я ще можу обняти Вас, поспішити до Вас з деякою поміччю. Слава Ісусу Христу». А в листі від 13 липня 1916 р. вона клопочеться про долю двох братів Ольги Кобилянської, які опинилися в російському полоні: «Дорога Ольгуню! Напишіть мені ймення того брата, що в Петропавловську Омської губернії, а відтак того, що в бою... Може, коли стріну їх, а щось для них зроблю!.. Вже полоненому вислала картку зі своєю адресою...» Тут ідеться про Олександра та Степана Кобилянських.

Володимир МОРОЗЮК,
член НСПУ

(Далі буде)

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

ПРО ВІДЧУТТЯ ПРИСУТНОСТІ БОГА

У кожну хвилину своєї праці ми можемо й повинні відчувати, що працюємо для Бога. Можливо, поки що ви ставитесь до зовнішньої роботи лише як до роботи. Але якщо ви можете розглядати працю як можливість показати свої божественні якості або відкрити свої божественні властивості, то в цей час ви працюєте, без сумніву, для Бога. Коли ви свідомо відчуваєте, що працюєте для Бога, ви рухаєтесь до своєї досконалості.

У всій своїй діяльності старайтесь відчувати присутність Бога. Наприклад, годуючи дитину, відчувайте, що ви даєте їжу Богові всередині неї. Розмовляючи з кимось на роботі відчувайте, що ви говорите з божеством всередині цієї людини.

В житті завжди добре мати ентузіазм. Без нього нема проґресу. Але виявляти надмірний порив означає, що ми хочемо отримати те, що ще не готові усвідомити. Якщо ми самі призначимо дату своєї Богореалізації, то нас не омине розчарування. Якщо ми щирі, то Бог, безумовно, дасть нам реалізацію в призначений нам час.

Якщо в якийсь день ви не відчуваєте ні ентузіазму, ні захоплення, постарайтесь пригадати який-небудь радісний момент зі своїх минулих досягнень. Радість, яку ми отримали від них, підтримає вас. І дуже швидко ви не тільки досягнете, але й перевищите свою попередню висоту. Ви не обдурите себе: ви тільки вносите в свою систему щастя і це щастя – впевненість. Постарайтесь відчути, що ваша проблема – лише невелика перешкода, яку ви швидко вирішите. Один зі способів завжди відчувати ентузіазм – не думати про те, що вам двадцять п'ять, тридцять, сорок чи п'ятдесят років. Думайте про себе просто, як про шести-семилітню дитину. Вона не сидить на місці, а просто бігає туди-сюди. Зрівняйтесь із джерелом її ентузіазму. Підтримати ентузіазм допоможе і зовнішня усмішка. Коли ви усміхаєтесь, то роззброюєте свої неґативні думки і почуття.

Якщо під час боротьби ви всміхаєтесь, то, безумовно, ваш противник втратить частину своєї сили. Усміхніться і ви дезорієнтуєте свого ворога. Це може видатися абсурдним, але, повірте, це – правда. Просто думайте про неґативний світ як про ворога, якого можемо ослабити усмішкою.

Потрібно також конкретно бачити свою мету. Якщо ви цінуєте мету, то вона сама додасть вам ентузіазму й свіжості. Якщо мета дійсно вартує зусиль, то вона сама буде внутрішньо вам допомагати.

Для розважань, як і для всього іншого вам потрібен ентузіазм. Якщо не вистачає ентузіазму, то щодня старайтесь щиро й віддано відчувати, що сьогодні вам даний останній шанс усвідомити найвище в розважаннях. Ввечері, якщо побачите, що Бога ви не усвідомили, потіште себе. Подумайте про те, що завтра вранці у вас буде ще один шанс. Але коли знов настане ранок думайте: сьогодні – мій останній шанс, сьогодні мені потрібно усвідомити Бога, бо наступного шансу в мене не буде. В цьому випадку ви будете намагатися розважати якомога краще. І навіть коли невдачі не минають, ви не впадете в депресію, оскільки будете знати, що щиро старались.

Підготував ***Михайло РУДКОВСЬКИЙ***
за матеріалами книги
Шри Чинмая «Крила радості»

ПРЯМИМ ТЕКСТОМ

РОСІЙСЬКИЙ СЛІД

(Початок на стор. 2)

але в цей час не припинилися викрадання. Зник лідер Автомайдану, і ще десятки людей. Де вони знаходяться, невідомо. У київських моргах з'являються нові невпізнані тіла, причому зі слідами катувань. Це тактика залякування, а головне, бандити отримують задоволення від своєї роботи. Для них ми – вівці, яких потрібно стригти. Якщо їм не протиставляти силу, вони не зупиняться.

– Що значить «протиставляти силу»?

– Бійці працюють за принципом бриґади: ми вдарили – отже, має бути відповідь. Якщо її нема, отже, ви – лохи і можна бити далі. Це стосується і «Беркута». У них така логіка: навіть якщо Януковича скинуть, ми все одно залишимося працювати при будь-якій владі. Звільнять лише кількох найодіозніших. Силовики почуваються безкарними. А інформація про те, що київські беркутівці почали вивозити зі столиці дружин та дітей – сиґнал, що вони готові нападати й надалі. Вони ж не кремпуються викладати в Інтернеті фото, відео... Підозрюю, що навіть німецькі нацисти не дозволяли собі того, що робить «Беркут».

Ми ніколи не домовимося з «Беркутом», жодні перемовини його не зупинять, бійці далі полюватимуть на активістів. Вони запустили маховик, відчули запах крові й хочуть показати, хто в домі господар. Насправді їм начхати, хто Президент, хто у Верховній Раді. До речі, якщо глянути зараз на Януковича, на його мікроміміку, то я як психолог можу сказати, що він дуже наляканий. Відтак, ми можемо зараз ставити перед ним питання про те, що «Беркут» зараз не підкорюється жодній владі і діє самостійно. Я сумніваюся, що був наказ полювати на активістів Автомайдану. Це самодіяльність, а точніше – свавілля. Тому ми не маємо іншого виходу – ми повинні перемогти. Інакше нас мордуватимуть і катуватимуть надалі.

– Яким чином здобувати перемогу?

– Озброєння! Зброя – це ще не значить убивство, але це дуже сильний арґумент. Наступати на Майдан, де є бодай сотня людей, що вміють грамотно користуватися зброєю, знають тактику, вміють організувати захист і напад – це геть інша річ, ніж іти на беззбройних. Як «Беркут» діяв до цього часу? – спокійно і нагло йшов вперед. А уявіть, якщо у відповідь бійці отримають попереджувальний вистріл над головою чи під ноги? Гадаю, впевненості у «Беркута» поменшає. Зрештою, увесь режим насправді тримається на восьми тисячах «Беркута», сконцентрованого у центрі Києва, – і все. Ну і ще 20–30 груп «ескадронів смерті». Це вся сила влади, загнана на обмежену територію.

– Попереджувальний вистріл справді може налякати «Беркут»?

– Звичайно! Який дурень посунеться у повний зріст туди, звідки у відповідь стріляють. Припустімо, що «Беркут» не заспокоївся і продовжує штурм, полює на активістів... У такому випадку беремо активістів під озброєну охорону. Грамотні юристи, опозиціонери повинні пояснити Майдану, що в таких умовах – по суті громадянської війни – діє особливий правовий період, і саме зброя є ґарантією безпеки людей. Озброюються загони самооборони: саме вони займаються супроводом поранених у лікарні, охороняють їх там. А ще стоять на постах Майдану, патрулюють місто. Після цього запал «Беркута» суттєво охолоне. Повірте, битися дубинками, стояти проти коктейлів Молотова – це зовсім інше, ніж коли справа доходить до пострілів. Коли постане дилема: чи ризикувати власним життям та життям сім'ї заради сім'ї Януковича, – більшість обере власний захист. Їхній ґонор зникає дуже швидко, коли лунають постріли. Зброя – це не ескалація сили, а заспокійливий засіб. Озброєний Майдан – це не ґарантія крові, а ґарантія проти крові. Озброєний Майдан – не означає стрілянину в центрі Києва, це на 90 відсотків – мир.

– Хто зараз міг би взяти на себе організацію такого процесу – збройну охорону Майдану?

– Про таку готовність уже заявив Анатолій Гриценко, він екс-міністр армії, знає цю справу. Це можуть зробити люди, схожі на нього, які мають військовий досвід і знання. Ветерани-афґанці, ветерани спецслужб тощо. Такі люди є. Але варто зазначити, що маємо стихійний протест, відтак доволі складно зробити єдиний штаб і єдиного командира. Втім, майданівці мають високу самосвідомість, серед них левова частка – освічені та думаючі. Зрештою, для чого тримають вул. Грушевського? – щоб відтіснити «Беркут» подалі від самого Майдану.

Гадаю, Гриценко намарне таких заяв не робив би. Але він як військова людина розуміє, що спочатку ситуацію потрібно підготувати, а потім афішувати. Ймовірно, певна самоорганізація вже навіть відбулася.

І наостанок – нелюдів із «Беркута» треба судити. Коли ми візьмемо їх в оборот, вони дуже швидко здадуть: хто стріляв, хто бив, хто вбивав. І тоді отримають по заслугах.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

СТЕПАН КАСПРУК:
Я БАЧУ СВІТ ТАКИМ

Відкриття виставки творчих робіт Степана Каспрука з нагоди ювілею автора у залі Національної спілки художників України перетворилось у тепле, майже родинне, дійство. Йому щиро і щедро колядував і засівав вертеп Спілки художників, багатоголосо співав і вигравав ансамбль Івано-Франківської обласної філармонії «Бревіс», а ще вітали і вручали грамоти, подячні листи голова ОО НСХУ Микола Якимечко, заступник начальника управління культури облдержадміністрації Василь Тимків, директор художнього музею Михайло Дейнега, голова Всеукраїнського Братства ОУН–УПА Богдан Борович, мистецтвознавець Мирослав Аронець, письменник Дмитро Юсип, колеґи по цеху, друзі й товариші.

Згадували життєвий і творчий шлях ювіляра, родака із села Нові Скоморохи Галицького району. Вчився Степан Каспрук у Косівському училищі прикладного мистецтва на майстра художньої різьби на дереві у відомих вчителів – Григорія Соломченка, Миколи Варенні, Михайла Андренюка.

З часом художник почав працювати і в техніці графіки, офорту, акварелі. Уже з 1969 року представляє роботи на виставках різного рівня як в Україні, СРСР, так і в інших країнах. А в 1986 році показав свою персональну виставку. Твори С. Каспрука є в музеях краю, Києва, Канева, у приватних колекціях. Годі їх перелічити. Лише на ювілейній виставці поціновувачі мають змогу ознайомитись майже із сотнею робіт.

Але на презентації ювіляра трохи й сварили, мовляв, у останні роки громадська робота переважила творчу. Справді, у бурхливі дев'яності він став одним із організаторів Народного руху України, товариства «Меморіал» ім. В. Стуса і його багатолітнім головою, директором Музею визвольних змагань Прикарпатського краю. А ще видав ґрунтове дослідження «Каральні акції німецьких нацистів на Прикарпатті (1941–1945)». Та все ж час від часу брав до рук стек і творив, вкладаючи у свої роботи переживання часу, у якому живемо. А втім, зайдіть у виставкову залу й подивіться на світ очима художника Степана Каспрука.

Богдан ВІВЧАР

ЧАС ШЕВЧЕНКА

У ВІНОК КОБЗАРЕВІ

У Тлумачі відбувся районний круглий стіл за участю голів осередків Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, працівників відділу освіти, методкабінету та активістів району з нагоди святкувань ювілею Великого Кобзаря.

Голова районного товариства Галина Дзьоба запропонувала провести урочисте зібрання «Шевченка славить галицька родина», запросити на зустріч із творчою інтеліґенцією лауреатів Шевченківської премії, які проживають у нашій області. Продовжити в школах акцію «Карпати слухають Кобзаря», упродовж лютого-березня провести районний захід із розповсюдження книжок із творами Тараса Шевченка «Подаруй «Кобзар» другові». А ще – взяти участь в обласному конкурсі «Двісті слів про Кобзаря моєї родини».

У школах підготувати за участю дітей виставки поштових листівок, значків, марок, поштових конвертів, присвячених Великому Кобзареві. В кожному навчальному закладі створюють залу чи куток шани Великого Пророка. Запропоновано взяти активну участь у районній та обласних конференціях, присвячених ювілею Шевченка. Заплановано підготувати матеріали до книжки «У серці з Кобзарем», до якої увійдуть вірші, прозові твори, розробки уроків, малюнки до творів Кобзаря; створити відеофільм про митців Тлумаччини, які уславлюють Тараса Шевченка у своїх творах – живописі, графіці, різьбі, вишивці.

Товариства активізовують збір коштів на створення обласного Музею шани Тараса Шевченка.

Цікавими думками про відзначення ювілею Великого Кобзаря поділилися голови просвітянських осередків Роман Яцик, вчитель образотворчого мистецтва Обертинської ЗОШ І–ІІІ ст., Петро Боднарчук, вчитель української мови та літератури Братишівського НВК та Надія Луцик, директор дитячої бібліотеки Тлумача.

Роман КРАЙ

КНИЖНИК

ЩОБ ТА СЛАВА НЕ ПРОПАЛА

До 20-річчя Івано-Франківського обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів вийшла книжка «Задля спільного добра».

Це короткий історико-просвітницький нарис про ветеранів війни і праці, які творили добро і самовіддано працювали в різних сферах народного господарства, залишивши добрий слід у пам'яті людей. Книжка вийшла за спонсорської допомоги доброчинців, котрим не байдужі люди, які за будь-яких політичних режимів і життєвих обставин залишалися людьми.

Якщо людина прожила гідно, їй нема чого соромитися своїх учинків, тож не потрібно відкидати минуле. Книжка переконує, що в будь-який час є багато порядних людей, які можуть передати молоді свій досвід, розповісти, як це непросто – бути справедливим, добросовісним, чесним до себе та до інших у різних життєвих та історичних обставинах, які аж ніяк тому не сприяють… І все ж більшість ветеранів, незважаючи на роки, залишаються молодими душею і хочуть бути корисними для рідної України.

УКРАЇНА І СВІТ

ІНТЕЛЕКТУАЛИ СВІТУ ПІДТРИМАЛИ УКРАЇНЦІВ

Науковці зі всього світу написали лист до українського народу, в якому висловлюють підтримку українцям у їхній боротьбі за демократію

Майбутнє України залежить передовсім від самих українців. Десять років тому, під час Помаранчевої революції, українське суспільство виступило на захист демократії, встаючи на боротьбу за гідне майбутнє. Сьогодні українці захищають ті самі цінності. Попри мінорні настрої в самій Європі, українці борються за європейські ідеї і своє європейське майбутнє. Захист України від авторитарних уподобань її корумпованих владоможців в інтересі демократичного світу.

Не можемо відвернутися від України. Авторитарні сили в Києві повинні почути, що за репресивну політику і нехтування європейських прагнень народу їм доведеться заплатити високу ціну. Ще не пізно, аби запобігти сповзання України в диктатуру. І ці застороги має реалізувати Європа, йдеться в листі.

Його підписали відомі науковці із США, Канади, Ізраїлю, Італії, Франції, Іспанії, Англії, Польщі, Угорщини, Німеччини, Чехії, Португалії, Словенії, Сербії, Болгарії, Данії, Нідерландів, Туреччини, Угорщини та інших країн.

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Молімося щодня вранці і ввечері по три рази «Отче наш» і «Богородице Діво» за мир, злагоду і розуміння між усіма в нашій країні.

Ми – одна нація, один народ! Хто нас вбереже, як не ми всі, об'єднуючись у молитві до Бога? Тільки молитва і Божа ласка здатні подолати всі наші нещастя і непорозуміння!

МОЛИТВОЮ І ПОСТОМ МОЖЕМО ЗУПИНИТИ ЗЛО!

МАТИ БОЖА З МЕДЖУҐОР'Я – ЦАРИЦЯ МИРУ:

Вервиця миру:
1 раз «Вірую»;
по 7 разів «Отче наш», «Богородице Діво», «Слава Отцю…»
о 17.40 щодня.

ПОРИ РОКУ: ЛЮТИЙ

МІЖ ЗИМОЮ І ВЕСНОЮ

За січневими морозами дуже часто наступають лютневі снігопади. Цей місяць раніше називали «межень», бо він визначав межу між зимою і весною. Чимало поетичних леґенд живе в народі про цей місяць. Лютий буває щедрий на хуртовини, тому наші предки називали його «сніжень». І за те, що він б'є холодами, йому в Київський Русі дали назву «лютень».

Не зважаючи на зростання світлого часу, яскраве сонце, в лютому йде змагання зими з весною. Мороз усе ще володіє ніччю, але вдень починає здавати. В хорошу погоду – яскравіше сонце, ніжніша блакить неба, прозоріша широчінь горизонтів.

Ледь-ледь потепліло – й на снігу можна зустріти снігових черв'яків – опуклих, чорних, оксамитових личинок жуків-м'якунів, косариків, павуків, мокриць, комарів-хіоней. Їм властива тяга до світла й тепла.

Чують наближення весни звірі. Лютий для багатьох – місяць весільних церемоній. Лісові галявини вздовж і впоперек «розграфили» лиси, зайці, білки. У них весільний період. В цей час у поведінці диких звірів багато цікавого, особливого. У кожного свої весільні ритуали. Лиси при зустрічі стрибають, зайці влаштовують танці-змагання з бігу на снігу. Білки проводять репетиції акробатичних концертів, стрибаючи по деревах. У стрункиx диких козуль відростають ріжки, вкриті м'якою оксамитовою шкіркою. Скидають роги молоді лосі. В глухих лісах можна почути рися, що нявкає, дикого кота.

У лютневі відлиги пробуджується одвічна жага до життя і в пташиному царстві. Готуються до відльоту на північ наші зимові гості: полярні жайворонки, чечітки, омелюхи, снігурі.

Облюбувавши міцні гілки на сушняку, розсипають особливий дріб дятли. Скільки в цих звуках весняного поклику! Лунають довгі голосні трелі яскраво-жовтої вівсянки, в яких вона наче говорить: не той ліс, не той ліс, покинь сани, бери віз. Не стихає дзвінка пісня синиць. І якщо в січні ці метушливі пташки не всидять на місці, то тепер, майже злившись з гілочками, вони співають величний гімн весні, їм допомагають повзики й піщухи. Завзято стрекочуть сороки, розносячи новини. У чистому небі кружляють гайворони.

Передвесняне занепокоєння у тетеруків і глухарів. Останні з дерев переходять на сніг. Особливим рухом крил ці великі птахи роблять «креслення», за якими досвідчені мисливці визначають весняне тирлування глухарів. Вже вивели пташенят шишкарі. Вони в безперервному польоті за кормом для малюків. Видобуваючи багаті на калорії насінини з хвойних дерев, вони, не відаючи того, щедро розкидають по снігу шишки, якими живляться інші птахи і звірі. Після перших по-весняному теплих сонячних днів на гілках верб, осокорів рясніють сріблястим пухом «котики», у ліщини розпускаються численні гірлянди золотистих сережок.

Де-не-де (особливо біля джерел і потічків) з-під твердого зледенілого й почорнілого снігу в кінці лютого виглядають бліді паростки рослин, а навіть зелені листки і квіти підсніжників, які ніби повідомляють, що наближається радісна пора пробудження природи з зимового сну.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

Лютий сухий і холодний – серпень спекотний, безсніжний – літо без хліба, дощовий – на сльотаві весну й літо.

Птахи – «живий барометр»: ворони літають зграєю – на морози, хороводять у небі – до снігопаду, вмощуються на нижніх гілках – перед вітром, сідають на землю – перед відлигою; сорока літає поблизу житла й лізе під дах – перед заметіллю.

Низькі хмари – до сильних холодів, кільце навколо сонця – буде завірюха, на небі сонячні стовпи і хрести – настануть сильні морози.

Іній – на морози, туман – на відлигу, довгі бурульки – до довгої весни. Перед потеплінням шибки «плачуть».

4 лютого (Тимофія): сонце – до ранньої весни.

6 (Оксани): тихий ясний день – весна буде погожою, сильний вітер – на вологий рік, хурделить – до затяжної весни.

14 (Трохима): вітряно – до мокрого літа, зоряно – на пізню весну.

15 (Стрітення): капотіння – ще довгою буде зима, тепло і сонячно – до теплої весни, бурульки – до доброго врожаю кукурудзи, падає сніг – весна очікується тривала й дощова, хурделиця – весна буде пізня і холодна. Якщо на Стрітення півень води нап'ється, то на Юрія (6 травня) віл трави напасеться.

17 (Миколи Студеного): шубу треба одягти.

19 (Вуколи-телятника): полудневий вітер – до врожаю ярини.

20 (Луки): якщо вдень сильний мороз, то він останній – надалі відчутно морозитиме лише вночі.

24 (Власа): останні морози, якщо є відлига.

27 (Кирила): ясно й морозно – холод триватиме, а літо буде сонячним і дощовим.

Подав ***Ярослав ГЛАДУН,*** *професор*

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ…

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
ЛЮТИЙ

1 ЛЮТОГО

75 років від дня народження **Івана Макаровського,** доцента кафедри історії та політології Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, члена Івано-Франківського осередку НТШ з 2008 р.

2 ЛЮТОГО

65 років від дня народження **Романни Затварської,** педагога, музикознавця, авторки книжок «Василина Чуперчук – перлина гуцульського танцю», «Знайомство на віддалі», «Івано-Франківський обласний музично-драматичний театр імені Івана Франка», «Корифеї галицьких театрів», «Маестро гуцульського танцю», «Одержима», «Три пори року», «Я приходитиму, коли мене уже не буде».

65 років від дня народження **Галини Турелик,** поетеси, авторки багатьох збірок, зокрема, «Посіяний промінь», «Новосілля», «Між альфою й омегою», «Монолог», «Бурштинова ватра», «Здвиження» та інших, першого заступника головного редактора журналу «Перевал», лауреата обласної премії ім. В. Стефаника.

3 ЛЮТОГО

150 років від дня народження **Володимира Самійленка** (1864–1925), поета, перекладача, який деякий час жив на Прикарпатті – у Милуванні та Карлові (тепер – с. Прутівка Снятинського району).

85 років від дня **закінчення І Конґресу українських націоналістів, на якому створили ОУН.**

4 ЛЮТОГО

160 років від дня народження **Сидора Мидловського** (1854–1916), актора, театрального діяча і письменника, уродженця с. Саджавка тепер Надвірнянського району.

50 років від дня народження **Ірини Гордійчук,** артистки балету, педагога, заслуженої артистки України, уродженки м. Івано-Франківськ.

6 ЛЮТОГО

100 років від дня народження **Омеляна Антоновича** (1914–2008), доктора права, мецената, культурно-громадського діяча діаспори, голови доброчинного фонду Омеляна і Тетяни Антоновичів, уродженця м. Долина.

8 ЛЮТОГО

80 років від дня народження **Станіслава Шумеги,** кандидата педагогічних наук, професора, завідувача кафедри дизайну Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, заслуженого вчителя України (1991), члена Спілки дизайнерів України, члена Правління МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, члена НТШ з 2000 р.

9 ЛЮТОГО

100 років від дня народження **Василя Ніньовського** (1914–2003), письменника, мистецтвознавця, графіка, автора нарису «Коломия – столичне місто Покуття», уродженця с. Жукотин тепер Коломийського району.

12 ЛЮТОГО

110 років від дня народження **Юрія Мушака** (1904–1973), педагога, перекладача, літературознавця, уродженця с. Козаківка тепер Болехівської міськради.

90 років від дня народження **Івана Бойцуняка,** майстра ложкарства, уродженця с. Прокурава Косівського району.

40 років від дня народження **Миколи Ільницького,** старшого викладача кафедри українознавства Івано-Франківського національного медичного університету, кандидата філологічних наук, члена НТШ з 2006 р., уродженця с. Середній Березів Косівського району.

13 ЛЮТОГО

130 років від дня народження **Наталії Полонської-Василенко** (1884–1973), історика, археолога, суспільно-громадської діячки.

100 років від дня народження **Івана Самокішина** (1914–1968), співака, громадсько-культурного діяча в екзилі, уродженця с-ща Печеніжин тепер Коломийського району.

15 ЛЮТОГО

Стрітення Господнє.

День вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

50 років від дня народження **Ганни Марчук,** доцента кафедри української літератури Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, члена НТШ з 2008 р.

Підготував ***Петро АРСЕНИЧ***

СПІВЧУТТЯ

У Рогатині на народному вічу, яке й організовував, від серцевого нападу помер **Станіслав Володимирович ГАВРИЛЕНКО** – голова Рогатинської районної організації партії ВО «Батьківщина», депутат Рогатинської районної ради, завідувач неврологічного відділення Рогатинської ЦРЛ.

Просвітяни краю висловлюють щирі співчуття родині та близьким покійного. Він жив Україною і душею та серцем уболівав за неї. Пухом йому рідна земля.

Правління ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка